

[Ib Christensen.]

fond har jo langt mere karakter af en statsstøtte til dansk erhvervsliv end en støtte til udviklingslande. Alene det, at behovet har været så begrænset, viser jo, at det er en aldeles forfejlet form for u-landsbistand. Det er også en u-landsbistand, der hviler på et temmelig infamt finansielt grundlag, idet man først belægger denne kaffe med told og så bruger en begrænset del af midlerne til hjælp til udviklingslandene. Vi har derfor fra første færd været modstander af denne fond, og vi ønsker den nedlagt hurtigst muligt.

Det er ikke, fordi vi ønsker nedskæringer i hjælpen til udviklingslandene; tværtimod ønsker vi, at det beløb, man her sparer bliver overført til egentlig udviklingslandsbistand. Vi ser også gerne en generel debat, således som flere ordførere har været inde på, med hensyn til hele målsætningen og strukturen af vores u-landsbistand, derunder i hvilket omfang vi stadig væk skal operere med bindinger, bindinger, som går ud på, at det skal være dansk erhvervsliv, der skal have denne støtte og nyde delvis fordel af den, bindinger med hensyn til, at lånene skal anvendes til indkøb i Danmark o. lign. Vi ønsker disse bindinger væk, og vi ønsker, at midlerne i overvejende grad skal gå gennem internationale organisationer.

Der har ikke mig bekendt foreligget nogen som helst dokumentation for eller sandsynliggørelse af, at det var rimeligt at lave denne kaffefond i sin tid, for hvem kan dokumentere, at en afskaffelse af kaffetolden ikke ville betyde en forøgelse af kaffeforbruget? Man fjernede jo tetolden i sin tid uden vanskelighed. Det reelle var vel, at man af statsfinansielle grunde ikke mente, at man kunne undvære kaffetolden, og så fandt man altså på at lave denne form for bistand, som jo er ganske modsat den bistand, udviklingslandene ønsker. Fra udviklingslandene lyder det gang på gang: „trade — not aid“ Danmark har altså foretrukket at yde bistand i formen „aid — not trade“, kan man til en vis grad sige.

Vi har kritiseret de forslag, regeringen er kommet med om begrænsning af u-landsbistanden, og at vi støtter det foreliggende lovforslag er altså ikke udtryk for, at vi ønsker begrænsning i bistanden til udviklingslandene tværtimod. Vi ønsker, at

denne form for erhvervsstøtte ligesom alle andre former for erhvervsstøtte — såvel den man allerede har gennemført, som de forslag, regeringen i dag åbenbart har indgået forlig om — skal væk og udrenses af lovgivningen, og vi ønsker som sagt dette beløb brugt til yderligere hjælp til udviklingslandene.

Udenrigsministeren (*Guldberg*):

Jeg vil gerne takke ordførerne for god modtagelse af lovforslaget. Flere af ordførerne har i deres indlæg udtrykkelig gjort opmærksom på, at de i og for sig ikke tog stilling til det foreliggende lovforslag som noget, der skulle ses i forbindelse med den almindelige holdning til dansk u-landspolitik, og det vil jeg gerne sige tak for, for det var heller ikke hensigten. Tidspunktet er nok ikke det rigtige til at gå ind i en egentlig drøftelse af Danmarks u-landspolitik, og det har i hvert fald ikke været regeringens hensigt at lægge op til en sådan debat med dette forslag, der jo som det rigtigt er beskrevet, går ud på at formindske en hensættelse til en fond, der i øvrigt er tilstrækkelige midler i.

Jeg vil gerne sige til hr. Stinus, at jeg tror vi i og for sig alle sammen — jeg kan i hvert fald sige det på regeringens vegne — har den holdning, som han giver udtryk for, over for u-landshjælpen. Jeg ved også, at det parti, som hr. Stinus tilhører, tilslutter sig den almindelige målsætning, som i hvert tilfælde det parti, jeg tilhører, har med hensyn til at holde orden og balance i dansk økonomi. Penge findes jo kun ét sted, og det er klart, at ideen i hele u-landshjælpen må være, at lande, der er begunstiget af en høj levefod og har en høj økonomisk vækst — det er derfor, vi bruger bruttonationalproduktet — bør give af deres vækst og af deres overskud og give en voksende del heraf til hjælp for lande, som ikke ved egen kraft kan passere op igennem de vanskelige overgange, der er. Det tror jeg vi er helt enige om. Vi kommer da ikke uden om, at så skal man ikke alene hæfte sig ved procenten af bruttonationalproduktet, men også ved bruttonationalproduktet. Det er klart, at der på lang sigt hviler et ansvar på os alle sammen for, at vi ikke blot låner penge, som vi låner ud til andre. Når man drøfter et forslag som dette — men jeg vil altså gerne hægte det sammen med det store spørgsmål,